

POLSKA I ŚWIATOWE DZIEDZICTWO

Kalendarium

do 1972 – udział w pracach nad sformułowaniem treści i w negocjowaniu Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego

1976 – ratyfikacja Konwencji światowego dziedzictwa przez Polskę

1976-1978 – mandat w międzyrządowym Komitecie Światowego Dziedzictwa, Polska wiceprzewodniczącym Komitetu

1978 – rozległe urbanistyczne założenie Historycznego centrum Krakowa obejmujące Wawel, Stare Miasto i Kazimierz ze Stradomiem wśród pierwszych dwunastu miejsc na Liście światowego dziedzictwa

1978 – wpis na Listę pierwszego przemysłowego dobra – funkcjonującej od średniowiecza Kopalni soli w Wieliczce

1979 – Komitet Światowego Dziedzictwa wpisał na Listę pozostałości Obozu koncentracyjnego Auschwitz, jednocześnie ograniczając wpisywanie innych miejsc o podobnym charakterze

1979 – do grupy pierwszych obiektów przyrodniczych na Liście dołączyła Puszcza Białowieska

1980 – po długich staraniach odbudowane po II wojnie światowej Historyczne centrum Warszawy zostało wpisane na Listę; zaproponowanie Warszawy zainicjowało dyskusję na temat rekonstrukcji obiektów i zespołów zabytkowych w kontekście Listy światowego dziedzictwa

1992 – Stare miasto w Zamościu, renesansowe città ideale wpisane na Listę

1992 – Puszcza Białowieska jednym z pierwszych przyrodniczych miejsc transgranicznych po rozszerzeniu o obszar położony w granicach Białorusi

1997 – Średniowieczne miasto w Toruniu i Zamek krzyżacki w Malborku na Liście światowego dziedzictwa

1999 – Regionalne tematyczne spotkanie ekspertów dotyczące krajobrazu kulturowego we wschodniej Europie, Białystok

1999 – Kalwaria Zebrzydowska: manierystyczny zespół architektoniczno-krajobrazowy oraz park pielgrzymkowy, jedyny jak dotąd krajobraz kulturowy z terenu Polski wpisany na Listę

2001 – Kościoły Pokoju w Jaworze i Świdnicy wpisane na Listę

2003 – sześć średniowiecznych, drewnianych kościołów zostało wpisanych na Listę w ramach obiektu seryjnego pn. drewniane kościoły południowej Małopolski

2003-2005 – nawiązanie współpracy między instytucjami centralnymi i przedstawicielami poszczególnych miejsc światowego dziedzictwa w Polsce oraz wspólne przygotowanie raportu w ramach pierwszego cyklu sprawozdawczości okresowej z realizacji Konwencji światowego dziedzictwa

2004 – powstanie Ligi polskich miast i miejsc UNESCO zrzeszającej przedstawicieli miejsc światowego dziedzictwa, której celem jest zacieśnienie współpracy i promocja turystyczna poszczególnych miejsc

2004 – po kilkunastu latach wspólnych wysiłków na rzecz rewaloryzacji, Park Mużakowski rozpościerający się po obu stronach polsko-niemieckiej granicy został wpisany na Listę

2006 – Hala Stulecia we Wrocławiu wraz z otaczającymi ją terenami wystawowymi zostały wpisane na Listę

2007 – powołanie zespołu ds. światowego dziedzictwa w Krajowym Ośrodku Badań i Dokumentacji Zabytków (obecnie: NID) i rozpoczęcie systematycznych prac nad budowaniem systemu wdrażania Konwencji światowego dziedzictwa w Polsce

2007 – zmiana nazwy Obozu koncentracyjnego Auschwitz jako miejsca światowego dziedzictwa na Auschwitz Birkenau, niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i zagłady (1940-1945) oraz przyjęcie Orzeczenia znaczenia definiującego wartość miejsca

2007 – powołanie Komitetu ds. Światowego Dziedzictwa Kulturowego w Polsce, organu pomocniczego Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz nawiązanie w ramach Komitetu stałej współpracy w sprawach światowego dziedzictwa z Ministerstwem Środowiska i Ministerstwem Spraw Zagranicznych

2007 – spotkanie “Periodic Reporting follow-up meeting” dla wschodniej i środkowej Europy, Wrocław

2007-2008 – doprecyzowanie i uzgodnienie granic wpisu miejsc światowego dziedzictwa w ramach projektu wstecznej inwentaryzacji

2008 – ochrona Kopalni soli w Wieliczce została wzmocniona przyjęciem strefy buforowej miejsca światowego dziedzictwa

2009 – przyjęcie przez Komitet Światowego Dziedzictwa Orzeczeń znaczenia przygotowanych retrospektywnie, definiujących wartość pięciu miejsc światowego dziedzictwa

2010 – ochrona Historycznego centrum Krakowa została wzmocniona przyjęciem strefy buforowej miejsca światowego dziedzictwa

2012 – Międzynarodowe spotkanie ekspertów światowego dziedzictwa UNESCO dotyczące kryterium VI i wartości asocjacyjnych, Warszawa

2012 – tłumaczenie na język polski i publikacja Wytycznych operacyjnych do realizacji Konwencji światowego dziedzictwa

2012-2014 – współpraca instytucji centralnych i przedstawicieli miejsc światowego dziedzictwa w przygotowaniu drugiego cyklu sprawozdawczości okresowej z realizacji Konwencji światowego dziedzictwa w Polsce

2013 – wpis kopalni soli w Wieliczce został uzupełniony o kopalnię soli w Bochni, należącą przez wieki do tego samego przedsiębiorstwa królewskiego i siedzibę zarządu – Zamek Żupny w Wieliczce oraz zmiana nazwy dobra na Królewskie kopalnie soli w Wieliczce i Bochni

2013 – wpisanie na Listę szesnastu drewnianych cerkwi w polskim i ukraińskim regionie Karpat, poprzedzone kilkuletnią współpracą między polskimi i ukraińskimi specjalistami

2013 – objęcie 4-letniego mandatu w międzyrządowym Komitecie Światowego Dziedzictwa

2014 – zmiana kryteriów i rozszerzenie granic wpisu na Listę Puszczy Białowieskiej

2014 – ochrona Historycznego centrum Warszawy została wzmocniona przyjęciem strefy buforowej miejsca światowego dziedzictwa

2014 – przyjęcie Orzeczeń wyjątkowej uniwersalnej wartości retrospektywnie definiujących wartość trzech miejsc światowego dziedzictwa, w tym jednego obiektu transgranicznego: Parku Mużakowskiego, Hali Stulecia we Wrocławiu oraz Historycznego centrum Warszawy

2014 – powołanie do życia Ośrodka ds. Światowego Dziedzictwa w NID, oficjalnego punktu kontaktowego ds. światowego dziedzictwa w Polsce

2015 – rozpoczęcie systemowej współpracy między Ośrodkiem ds. Światowego Dziedzictwa w NID a wojewódzkimi urzędami ochrony zabytków w sprawie ochrony i konserwacji miejsc światowego dziedzictwa

2015 – tłumaczenie i publikacja poradnika światowego dziedzictwa Zarządzanie światowym dziedzictwem kulturowym

2015 – Polska zostaje wiceprzewodniczącym Komitetu Światowego Dziedzictwa

2016 – złożenie wniosku o wpis na Listę kopalni ołowiu, srebra i cynku wraz z systemem gospodarowania wodami podziemnymi w Tarnowskich Górach

2016 – tłumaczenie i rozpowszechnianie poradnika światowego dziedzictwa Przygotowanie wniosków o wpisanie na Listę światowego dziedzictwa

2016 – przyjęcie Orzeczeń wyjątkowej uniwersalnej wartości przygotowanych retrospektywnie dla ośmiu miejsc światowego dziedzictwa z terenu Polski, w tym uzupełnienie i aktualizacja wcześniej przyjętych przez Komitet Orzeczeń znaczenia: Auschwitz Birkenau, niemieckiego nazistowskiego obozu koncentracyjnego i zagłady (1940-1945), Kalwarii Zebrzydowskiej: manierystycznego zespołu architektoniczno-krajobrazowego oraz parku pielgrzymkowego, Zamku krzyżackiego w Malborku, Historycznego centrum Krakowa, Kościołów Pokoju

w Jaworze i Świdnicy, Miasta średniowiecznego w Toruniu, Starego miasta w Zamościu oraz Drewnianych kościołów południowej Małopolski

2016 – obchody jubileuszu 40-lecia ratyfikacji przez Polskę Konwencji światowego dziedzictwa połączone z wystawą „Historyczne kopalnie. Dzieło przyrody, sztuka człowieka”

2016 – wybór Polski na gospodarza 41. sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa

2017 – 41. sesja Komitetu Światowego Dziedzictwa w Krakowie